



JÄSENTIEDOTE 2 / 2015

KUTSU SYYSKOKOUKSEEN JA LUENTOTILAISUUTEEN 30.11.2015

Puutarhataiteen seura ry:n sääntömääräinen syyskokous järjestetään maanantaina 30.11. 2015 kl. 17.30

Paikka: Kaisaniemen kasvitieteellinen puutarha, Kasvimuseo, Nylanderin sali (II kerros)

Luento alkaa noin kl. 18.00

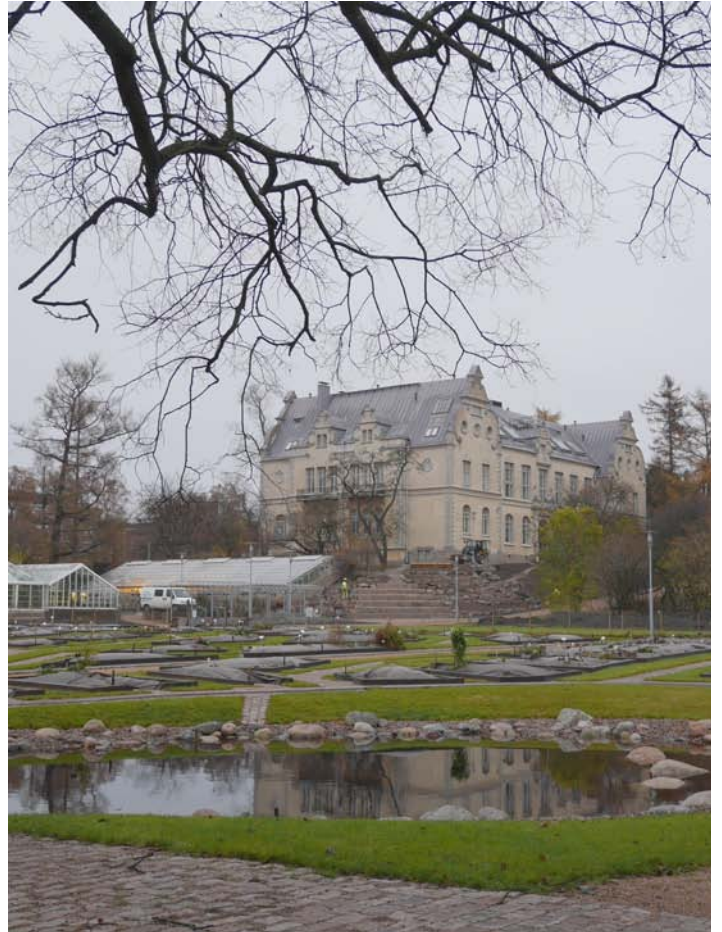
UUDISTUVA KAISANIEMEN KASVITIEEELLINEN PUUTARHA

Ylipuutarhuri Pertti Pehkonen ja maisemaarkkitehti Gretel Hemgård kertovat uudistamistyöstä 2009-2015, mm. systemaattisesta osastosta Evoluutiopuu, uudesta kivikkopuutarhasta, "Aistien puutarhasta", sammalpuutarhasta ja jäkäläpuutarhasta.

GLÖGITARJOILUA, TERVETULOA!

Kokouksen esityslista:

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
3. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin sekä pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
4. Seuran toimintasuunnitelma vuodelle 2016
5. Seuran talousarvioehdotus sekä jäsenmaksun ja luottamushenkilöiden palkkioiden määrääminen vuodelle 2016
6. Hallitusten jäsenten vaali erovuorossa olevien tilalle
7. Vuoden 2016 toiminnantarkastajien ja varamiesten vaali
8. Muut kokoukselle etukäteen tehdyt esitykset
9. Kokouksen päättäminen



Ylempi: Näkymä museolle lammen yli tulevan uuden pääsisäänkäynnin suunnasta.

Alempi: Uuden jäkäläpuutarhan perusta - ilman jäkälää.

Kuvat: Gretel Hemgård

Seuran Juutinrauman ekskursio 14.–17.5.2015

Teksti: Gretel Hemgård

Tämän vuoden toukokuussa toteutui vihdoin vuodelle 2014 suunniteltu Juutinraumaa kiertävä ulkomaanekskursio. Kastrupiin saapui helatorstaina 14.5. kahdella eri aamulennoilla 13 seuran jäsentä. Kentältä jatkettiin junalla Malmön rautatieasemalle, jossa oli tapaaminen.

Kun matkalaukuista oli päästy eroon, alkoi pitkä puistovaellus Malmön keskustan aukoiden, historiallisten puistojen sekä avaran rantapuiston kautta länsisataman 2000-luvun uusiin puistokohteisiin ja kaupunkitiloihin. Sää oli aurinkoinen ja kukkaloisto parhaimmillaan.

Pyhäpäivän vuoksi emme saaneet paikallista opasta. Minulle Malmö tuli tutuksi asuessani siellä 1970-luvun lopussa ja olen sen jälkeen seurannut kaupungin puistokulttuurin kunnianhimoista kehittämistä. Yritin parhaani mukaan jakaa tietoa.

Pysähtymispaikkoja ennen lounasta olivat:

- Stortorget, jonka keskellä komeilee Kaarle X Kustaan (1653–1659) muistomerkki - kuninkaan, joka johti sotaa Tanskaa vastaa Juutinrauman yli. Sota päättyi Roskilden rauhaan 1658.
- Gustav Adolfs torg, nimetty kuningas Kustaa IV:n kunniaksi. Aukion nykyasu on Sven Ingvar Anderssonin käsialaa vuodelta 1997.
- Teemaleikkipuisto "Sagolekplatsen", yksi kaupungin 16 teemaleikkipaikasta 2000-luvun alusta.
- Slottsparken. Tanskalainen maisemapuutarhurin Edvard Glaeserin suunnittelema, vuonna 1900 valmistunut maisemapuisto, joka toisin kuin viereinen paremman väen Kungsparken rakennettiin varta vasten kaikille kaupunkilaisille virkistysalueeksi. Puistoa pidettiin kauan maan parhaiten suunniteltuna kaupunkipuistona.

Lounaasta nautittiin sanan todellisessa merkityksessä Slottsträdgårdetin suosituksen luomuravintolan kukkivien omenapuiden alla, lakkautetun kaupunginpuutarhan kasvihuoneiden kupeessa. Tämän jälkeen tutustuttiin alueen näyttelypuutarhoihin ja aktiivisen puutarhaseuran viljelypalstoihin, tulppaaninäyttelyyn jne.

Ennen siirtymistä Riberborgin rantapuistoon ja Västra hamnetin nähtävyyksiin, poikkesimme vielä Malmön renessanssilinnan sisäpihalle (Malmöhus slott) ja ehdimme juoda kahvitkin.

Ribersborgsparken, malmöläisten ylpeys, taitaa 79 hehtaarin avonurmellaan olla lajissaan Pohjoismaiden laajin. Maamerkkeinä on hiljattain peruskorjattu uimalaitos Ribersborgs kallbadhus vuodelta 1898 ja Västra hamnetin kattojen yli kohoava, Calatravan suunnittelema "Turnig Torso".



Slottsträdgården. Kuva: Gretel Hemgård

Västra hamnetin asuatomessualueen Bo'01 rantapuistot ovat jo ehtineet tulla tutuiksi lukuisista julkaisuista. Jeppe Aagaard Andersenin Strandpromenaden kiehtoi yksinkertaisella konseptillaan sekä kaupunkilaisia, jotka suurin joukoin olivat kansoittaneet mereen laskevat portaat, että meitä seuralaisia. Ranta-alue jatkuu Thorbjörn Anderssonin Daniaparken -nimisenä rantapuistona, jonka muistaa parhaiten majakkamaisena kohoavasta näköalarakennelmasta puiston pohjoispäässä sekä sarjasta pienempiä oleskelutasanteita. Murheellista kyllä seinämien paanuverhous oli alkanut rikkoontua. Juutinrauman vesi oli vielä liian kylmää - muuten veteen laskevat rampit ja dramaattisen korkea hyppylaituri olisivat olleet vilkkaammassa käytössä.

Malmöstä jatkoimme junalla Helsingborgiin ja siellä hoteliin **Comfort Hotel Neuveau**, joka osottautui modernisoiduksi ja varsin miellyttäväksi majapaikaksi sataman lähellä. Yhteistä iltaohjelmaa ei ollut.

Seuraavaksi aamuksi varaamamme bussi oli ajoissa paikalla ja kuljetti meidät alkukesän kauniiden skoonelaismaisemien halki Halland-harjun yli Norrvikenin puutarhaan Båstadin luoteispuolella. Puutarha ei vielä ollut virallisesti auki, mutta Mona oli onnistunut saamaan meille ajan ja oppaaksi Malin Rosengrenin, jonka mukana oli puutarhan hoidosta vastaava, kaikkietävä puutarhuri. Saimme tietoa legendaarisen pomologin ja puutarhurin Rudolf Abelinin elämäntyöstä niin Norrvikenissä vuodesta 1906 kuin sitä ennen Itä-Göötanmaalla Kolmårdenin rinteeseen Norrvikenissä. Nimen hän oli ottanut mukaansa joutuessaan luopumaan sinne rakentamastaan, uuden rautatien alle jäävästä puutarhasta.



Norrviikenin puutarhaa. Kuvat: Gretel Hemgård ja Mona Schalin

Oppaiden johdolla saimme tietoa Abelinin ajatuksista ja visioista ihaillessamme näkyviä renessanssipuutarhan porrastuksiin ja vesiaiheeseen, luostari- ja japanilaispuutarhan tilanjakoon, barokkipuutarhan muotokieleeseen sekä alempana rinteessä japanilaiseen puutarhatunnelmaan. Kaikesta olimme vaikuttuneita ja jaamme oppaiden huolen Norrvikenin tulevaisuudesta, kun hoitokustannuksia joudutaan entisestään kutistamaan.

Norrviikenin jälkeen bussi kuljetti meidät pienempiä teitä pitkin kuninkaalliseen keittiöpuutarhastaan ”den viktorianska trädgården” ja alppiruusuolastaan tunnettuun Sofieron puistoon. Tutustuimme puiston kuninkaalliseen historiaan ja hienosti hoidettuihin osiin ensin oppaan johdolla ja lounaan jälkeen omin päin. Vuonna 1975 Sofiero siirtyi Helsingborgin kaupungille. Mieleenpainuvimpia olivat tulppaani-istutuksien poikkeuksellisen hienot värisommitelmat ja hyötypuutarhan voimavaroja kaihtamattomat erilaiset reunukset, kuten matalat omena-spaljeet. Hyötypuutahan takaa saavuttiin avoimeen veistospuistoon, josta avautuu näkymä Juutinrauman yli seuraavan päivän kohteeseen, eli Kronborgin linnaan ja Helsingöriin.

Kaupunkibussilla pääsimme helposti takaisin kaupunkiin. Eräät meistä jäivät matkan varrella tutustumaan uuteen rantapuistoon Strandpromenadeniin kaupungin pohjoislaidalla. (Brandt Landskab 2001-2011)

Tanska

Helsingborgin uusi kulttuuriranta houkutteli kylmistä tuulista huolimatta tutustumaan Kronborgin linnan ja Juutinrauman tulliin historiaan sekä kohteen telakan lakkautuk-

sen jälkeisiin vaiheisiin. Entisen satama-alueen ja laivatelakan paikalle Kronborgin linnan ja kaupungin välissä on kehittynyt museoiden, palautetun linnoitusraveliin ja rantaterassien korkeatasoinen kulttuuriympäristö. Samalla on luotu avoin yhteys kaupungin ja UNESCO:n maailmanperintöstatuksen saaneen linnan välille.

Linnakatselmuksen jälkeen ryhmä hajaantui. Osa tutustui uuteen telakkamuseoon (arkkitehti: BIG Bjarke Ingels Group), osa jatkoi matkaa Kööpenhaminaan ja osa Louisianan taidemuseoon Helsingöriin eteläpuolella. Hotellimme Kööpenhaminassa oli vaatimaton ja hissitön, mutta tunnelmallinen **Hotel Nora Copenhagen** (Norbrogade 18B).

Sunnuntaipäivän yhteinen tutustumiskohde oli kuninkaallinen puisto Frederiksberg Have ja Söndermarken puistoalue, joissa Mona johdatti meitä puiston historiaan ja erikoisuuksiin. Tämän jälkeen ryhmä hajautui jälleen tutustumaan laajaan maisemapuistoon omin päin ja valokuvaamaan mm. suurta harmaahaikaraparvea syömässä niille siroteltua kaupan leipää.

Moni suuntaisi tämän jälkeen vielä katsomaan Tivolin puutarhataidetta, vilkasta huvipuistoelämää ja runsasta kulinaarista tarjontaa. Täälläkin kukkien taiteelliset värisommitelmat tekivät vaikutuksen.

Moni puutarhataiteen historiallinen kohde jäi vielä näkemättä Juutinrauman kummallakin puolella ja uusia kohteita on myös koko ajan rakenteilla lisää tulevia ekskursioita varten. Kiitos kaikille mukana olleille mukavasta seurasta. Seuraavien retkien suunnittelu on jo käynnistynyt.

KIRJAUUTUUS

Puutarhataiteen ja puutarhakulttuurin vaikuttajan työstä kertova kirja

Teksti: Maria Karisto, Taina Koivunen, Antti Karisto
Kustantaja: Maahenki Oy
ISBN: 978-952-301-050-5

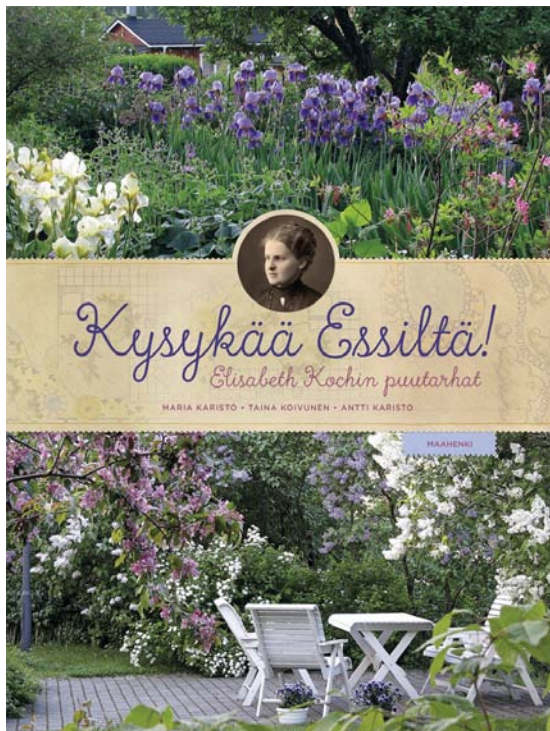
Kysykää Essiltä! on kattava tietokirja helsinkiläisistä siirtolapuutarhoista ja **Elisabeth Kochista** (1891–1982), suomalaisen puutarhakulttuurin vaikuttajasta. Kulttuurikustantamo Maahengen julkaisema teos on ensimmäinen laajempi esitys yli kolmen vuosikymmenen ajan Helsingin kaupungin puutarhaneuvojana toimineesta Kochista, hänen työnsä taustoista sekä mittavasta tuotannostaan.

Jo seitsemän helsinkiläistä siirtolapuutarhaa ja sadat niille tehdyt palsta-suunnitelmat antaisivat Elisabeth Kochille pysyvän paikan suomalaisen puutarhakulttuurin historiassa. Mutta yhtä vaikuttava on Kochin muu suunnittelutuotanto: satamäärin omakotipihoja, kymmeniä kerrostalopihoja, kirjoja ja kirjoituksia, joissa suomalaisia opastettiin pihan perustamiseen ja puutarhan pitoon. Kochin mittava elämäntyö on näkyvissä siirtolapuutarhoissa edelleen.

Elisabeth Koch oli omana aikanaan se hahmo, jolta innokkaat siirtolapuutarhapalstojen haltijat sekä uusien omakotitalojen omistajat saattoivat kysyä neuvoa omien taitojen loppuessa kesken.

Kysykää Essiltä! toimii opaskirjana myös nykyajan puutarhurille, sillä Kochin suunnitteluperiaatteet eivät ole vanhentuneet.

Teoksen värikylläinen kuvituksen kautta lukija saa käsityksen Kochin ihanteista, joissa kauneuden tavoittelu kulki aina käytännöllisyyden rinnalla pula-ajoista huolimatta.



Jäsentarjous

Tarjoushinta Puutarhataiteen seuran jäsenille 30,00 euroa + postimaksu. Tilaus (huom. maininta jäsenyydestä) lähetetään sähköpostitse osoitteella: maahenki@msl.fi

**PUUTARHATAITEEN SEURA RY
SAMFUNDET FÖR
TRÄDGÅRDSKONST RF**
PL 941, 00101 HELSINKI
www.gardenartsociety.fi/
tili: FI41 8000 1770 5461 67
(Danske Bank)

HALLITUS:

Mona Schalin
puheenjohtaja
040 532 9558
mona.schalin@jwelho.com

Julia Donner
julia.donner@jaalto.fi

Outi Haavisto
outipellinen@gmail.com

Gretel Hemgård
gretel.hemgard@jhemgard.fi

Maunu Häyrynen
mauhay@jutu.fi

Päivi Islander
varapuheenjohtaja
paivi.islander@hel.fi

Hiroko Kivirinta
hiroko.kivirinta@gmail.com

Reeta Pellinen
reeta.pellinen@gmail.com

Jere Saarikko
jere.saarikko@hel.fi

TOIMIHENKILÖT:

Veera Hakala
sihteeri
040 935 3554
veera.hakala@jiki.fi

Minna Raassina
taloudenhoitaja
041 536 6890
minna.raassina@vahanen.com

Mari Soini
internetsivut
mari.soini@jiki.fi

Turun paikallisosaston yhteyshenkilö:
Marja-Leena Niitemaa
040 - 521 0327
maleni@jutu.fi